

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilteiri közlemények
jutányosan közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. ezégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Az aszály és gazdasági rendszerünk.

Szárazföldi éghajlatunk a legellentéte-
sebb szélsőségek között fordul meg; hol eső-
ben és tulesapongó nedvességben fullad meg
a mezei növény, hol pedig a szárazság és
aszály akasztja meg a fejlődést és a híres,
dús televényű alföld a kiégett pusztának sivár
képét mutatja.

Ez évben Jupiter pluvius kevés és ki-
nem elégítő mérvben önté reá áldásait és
szalmás terményeink ritkán, rövid kalászszaal,
nyomott szemmel kerültek a kasza alá és
sem mennyiség, sem minőség tekintetében
nem felelnek meg gazdaközönségünk vára-
kozásának, szóval a rendkívüli aszály követ-
keztében a termés-átlagok, kivált a tavaliak-
hoz képest, kétségbeesztők.

Értelmetlen és könnyű gazdálkodási rend-
szerünk, ősi földművelési kezelésünk mellett
megint csak az istent tesszük felelőssé, kli-
matikus fekvésünket, az időjárást okozzuk
ezen sokhelyütt inséges termésünkért s nem
vetünk számot hibás és fonák eljárásunkkal,
hanyagságunkkal. Akinek ép szeme van,
lássa meg a tanulságot, mely a hőségtől
meg a szárazságtól lesilányított szalmás ter-
ményeinkből ez évben kiviláglik és a gazdát
okszerűbb kezelésre inti. Hatalmas, meg nem
cáfolható tényként ugyanis megvalósult az
az elv, hogy egyedül a valódi kultúra alapja
a sikeresebb földművelésnek, mely megküzd
az éghajlat szeszélyes végleteivel és legalább
nagy mérvben mérsékli rossz és hátrányos
behatásait.

A jó erőben kellőleg felszántott és gon-
dosabb művelés alatt álló földek középter-
mést nyújtanak mennyiségileg és minőségi-
leg s valóban csodálatos, hogy mikép változ-
znak a termés eredményei a tulajdonos
gazdálkodási rendszerének minősége szerint.

Sajnálatos, hogy tömegeink még mindig
felette értelmetlenek és renyhék ennek be-
látásában, nem kellő méltánylásban és hiába
az államkormány minden törekvése, hogy ál-
landó és ideiglenes iskolázatással a tömegeket
jobbra vezesse alig látszik meg a siker e
tekintetben.

A főakadály belterjesebb földművelésünk-
re nézve még mindig a külterjes, nagy
földterületek ellátásában rejlik, anélkül, hogy
a kellő vonó és kézi erőt ehhez megszerez-
zük. Napszámosságunk eléggé látják Német-
honban a belterjes művelésnek mikéntjét,
elmondják, mily mélyen szántanak ott, mi-
ként trágyáznak és minő nagy termési átlag-
okat érnek el a mesterileg elkészített, de
természettől homokos és kavicsos talaju
földeken, de itthon nem levén gazdák s nem
bírván saját földekkel, tapasztalataik csak
mint legendák keringenek.

Nálunk a termő réteg általában 4-5
hüvelyknyire terjed és így oly sekély, hogy
a termő erő csakhamar kimerül, másrésztől
a réteg nem eléggé mély az elemi behatá-
sok sikeres elosztása- és ellensúlyozására.
A meleg, a hő könnyen kiszáritja, az eső
hamar kilugozza és telteti ezen sekélyebb
termő réteget és tulságai miatt a növény
rendes fejlődését meggátolja, illetve egészen
tönkre is teszi. A klíma ugyan nincsen ke-
zünkben, de igen is kezünkben van a föld-
művelés sokágu technikája, mely nálunk oly
sajnálatosan silány, hogy egyenesen az aszály
kezére dolgozik és végzetessé válik.

Maga a trágyázási rendszerünk oly sze-
rencsétlen, hogy nagy mérvben előmozdítja
a talajban a meleg tultengését, a forróságot.
Hogy mikép? megmondom, mert tudom,
kevés gazda gondol reá. Hosszu, el nem
korhadt, rossz szalmás trágyánk a korha-
dási folyamatot a talaj sekély termő réteg-
ben végzi, éveken át itt alkalmatlankodik,
az eső és a hő kellő eloszlását meg nem
engedi, a növény fejlődését, meggyökered-
ését éveken át meggátolja. A trágya mikénti
kezelése roppantul hat a talaj erő-állapotára,
a növényi élet fejlődésére, a talaj hőmérsékle-
tére, nedvességi és szárazsági voltára, amit
gazdáink egyáltalában figyelembe nem vesz-
nek s a miről a tömegeknek nincs is fogalmuk.

Könyvet lehet arról írni, hogy minő vi-
szonyban van a földnek művelése a növény-
zetnek természeti és időszaki behatásokkal,
hiszen csak a kerti művelésre kell utalnom,
hol a növényzet — belterjes művelésnél —

megtalálván fejlődése feltételeit, kivált öntö-
zés mellett, sikert és hasznot hoz. Pedig
egyenesen a kertészetnek kel szemünk előtt
lebegni, ha földünket műveljük; míg ezen
ideált elérni nem törekszünk, az időjárási
viszonyok hamar leterítik ezen pusztai gaz-
dászatot és tönkretesznek.

Tűz.

Hiába mondják ama bizonyos legöregebb em-
berek, hogy oly nagy szárazság nem volt még az
országban, mint az idén, mert sajuos, bizony volt
már egyszer ezen a szegény agvonyomorgatott föld-
dön még ennél nagyobb baj is 1863-ban, midőn ennek
nyomán egész Dél-Magyarországon éhínség dühöngött
és szedte ezerszámra áldozatait emberben és marhában.

Ma, hála Istennek, éhínségtől félni nem kell.
Itt a vasút, hajó; vizsi a felesleget oda, a hol kevés,
vagy semmi sem termett. A baj csak abban nyilat-
kozik, hogy az illető szükséglet drága avagy drágább.
Ma már minden csak a pénzkérdésen fordul meg.

Az idei nagy szárazságnak van azonban egy
olyan folyománya, a mely még 1863-ban nem volt
tapasztalható. Ez a tüzesetek borzasztó nagy száma.

Nincs elég takarmány az országban és az a
kevés, a mi termett, leég és ebből még a negyedrésze
sem volt biztosítva.

Nincs elég kenyérre való és az a kevés, a mi
van, leég és nincs biztosítva.

Falukban, városokban százával égnek le a há-
zak. Csak a felénél van a tető egy kis összegre biz-
tosítva: a többi ingóság, a mi benne elhamvadt,
abból nincs semmi biztosítva.

Egy fájdalmas jajszó hangzik a Kárpátoktól
— az Adriáig.

Ezrével válnak hajléktalanokká, földönfutókká,
koldusokká a kisbirtokosok, mert nem voltak bizto-
sítva, pedig lett volna elég alkalmuk mindenütt ol-
csón és jól biztosítani.

Nagyon taláiban mondja egyik közgazdasági
írónk: „Az ország — tudjuk — a biztosító társulatok
sokaságától valóságilag meg van szállva. És mégis
minden nagyobb tüzeset után olvassuk, hogy a leé-
gett házak, vagy gabonakészletek fele, vagy két-
harmada nem volt biztosítva. Hihetetlen dolog, de
így van. Ennek nem lehet más oka, mint az, hogy
ismét nem érvényesül a kormányrendelet, amely sze-
rint a vidéki hatóságok kötelesek volnának teljes
energiával hatni a népre, hogy a maga kis vagyon-
káját biztosítsa. Ez nem igen teszik, hanem e helyett
azt a másik utasítást hajtják végre, hogy óvják a
népet a toladó, gyakran szédülő ügyököktől.
A nép így magára hagyatva, természetesen gyanuval

TÁRKA

A műdarab.

Írta: Csehov Antal.

Az orosz eredetiből fordította: Zsarkovics Kálmán.*

A hűna alatt szorongatva valamit, a mi a
„Berzseveja Vjedomoszi“ 220. számába volt begö-
nyölve, Szmirnov Szása, anyjának egyetlen fia sava-
ryu arcot vágott és bemejt a doktor Roselykov dol-
gózó szobájába.

— Ah, kedves fiatal ur! fogadta az orvos.

— Nos, hogy éreztük magunkat? Mi jót
hozott?

Szása egyet rándított a szemével, a szívére
tette a kezét és megüdült hangon mondta:

— Tiszteltette önt, Nikolajevics Iván, a mama
és köszönetét küldte . . . Én egyetlen fia vagyok az
anyámnak és ön megmentette az életemet . . . ki-
gyógyított egy veszélyes betegségből és . . . nem
tudjuk, mivel haláljuk meg ezt önnek.

— Jól van fiatal ur! — szakította félbe a dok-
tor ellágyulva a hátától. — Én csak azt tettem, a
mit más is megtett volna az én helyemben.

— Én egyetlen fia vagyok az anyámnak . . .
Mi szegény emberek vagyunk és természetesen nem
fizethetjük meg az ön fáradságát és . . . ez nagyon
bánt beuntunket, doktor ur, amár, különben, a mama
és én . . . egyetlen fia az anyámnak, nagyon kérjük,

legyen szíves elfogadni halánk jeléül . . . ezt a tár-
gyat, mely . . . nagyon drága tárgy, antique bronc-
ból . . . ritka műdarab.

— Felesleges! — ráncolta össze a doktor a
szemöldökét. — Nos, mire való az?

— Nem, kérem, ne utasítsa el, mormogta tovább
Szása, lefejtve a borítékot. Ön megsérti a mamát és
engem, ha visszautasítja . . . igen szép tárgy . . .
antique broncból . . . Megboldogult atyáunktól maradt
ránk és úgy örítettük, mint valami drága emléket . . .
Az én papám összevásárolta az antique broncockat és
eladogatta a műbarátoknak . . . Most a mama és én
nem foglalkozunk ezzel . . .

Szása kibontotta a tárgyat és ünnepélyesen oda-
tette az asztalra. Ez egy művészi kivitelű, antique
bronze gyertyatartó volt. Egy csoportot ábrázolt:
az alapszaton két női alak állott Eva costtimeben és
olyan helyzetben, a minőnek leírásához nincs meg
sem a bátorságon, sem a megfelelő temperamentumom.
Az alakok kacérou mosolyogtak és egyáltalában olyan
kinézésűk volt, hogy úgy látszik, ha vissza nem tar-
taná őket abbéli kötelességük, hogy fentartsák a gyer-
tyatartót, leugranának az alapszatról és olyan mulat-
ságot rendeznének a szobában, a mire még, kegyes
olvasóm gondolni sem illik.

Ránézve az ajándékra, a doktor lassu mozdul-
lattal megvakarta a füle tövét, egyet krárogott és
határozatlanul kifújta az orrát.

— Igen, a tárgy, tagadhatlanul, gyönyörű, —
mormogta, — de . . . hogy is fejezem ki magam,
egy-kissé . . . nem irodalmi izlésű. Ez már nem ki-
vágott műbe, de az ördög tudja mi . . .

— Miért?

— Nem csak Szuohovorszki, de maga az ördög
sem gondolna ki gyalázatosabb dolgot . . . Hisz az
asztalra tenni ilyen phantasmagoriát annyit tenne,
mint bepiszkolni az egész lakást!

— Milyen különös szempontból nézi ön doktor
ur a művészetet! — mondta sértődve Szása. — Hisz
ez műtárgy, nézze csak meg! Annyi szépség és mű-
vészet van rajta, hogy a lelket áhitatos érzés tölti
el és könnyek tofolnak az ember szemébe! Ha az
ember ilyen szépséget lát, megfelledekzik minden
földi dologról . . . Nézze csak meg, mennyi élet,
mily könnyedség, kifejezés!

— Mindezt én jól értem, kedvesem, — vágott
közb a doktor — de hát én családos ember vagyok,
itt szaladgálnak gyermekeim, itt járnak hölgyek . . .

— Természetes, ha a tömeg szempontjából
nézzük a dolgot — mondta Szása — akkor termé-
szetesen más szíben látjuk azt a művészi alkotás-
t . . . De ön, doktor ur, emelkedjék a tömeg
fölé, annál is inkább, mert visszautasításával mélyen
elkeserít engem és a mamát is . . . Én egyetlen fia
vagyok az anyámnak . . . ön megmentette az éle-
temet . . . Mi odaajándékozzuk önnek a ránk nézve
legdrágább dolgot és . . . én csak azt sajnálom, hogy
nincs meg nálunk a párja ennek a gyertyatartónak . . .

— Köszönöm, galambom, nagyon le vagyok
kötelezve . . . Adja át tiszteltemet a mamának, de,
biz Isten, itélj meg, nálam itt a gyerekek szalad-
gálnak, . . . hölgyek fordulnak meg . . . No, külön-
ben, hadd maradjon! Őt nem lehet meggyőzőm

*) Műtárvány a most megjelent Csehov „Tarka historik“ból.

fogad mindenkit és inkább nem biztosít, minthogy — tájékoztatásában — gonosz kezekbe kerüljön. Ez pedig így nem maradhat. Szánandóan neveléses dolog hogy, a biztosítás mai fejlettség mellett a kárvalott népek koldustársaságát akaszszunk a nyakába és a társadalom könyörületére utalunk, mikor egy közönséges kereskedelmi ügylet ennek egyszer s mindenkorra elejét veheti. A házról házra járó égett ember alakja közigazgatási és közgazdasági anakronizmus, amelyet szégyelni kell és a tovább tűrni nem szabad.

TANÜGY.

Az áll. főgymnasium.

A javító-, pótló- és a felvételi vizsgálatok a pancsovai állami főgymnasiumban. f. évi augusztus hó 31-én reggel 8 órakor fognak megkezdetni.

A tanulók felvétele az 1904/1905. tanévre folytatólág f. évi szeptember 1., 2. és 3-án fog eszközöltetni délelőtt 8—12 óráig az igazgatósági irodában. — A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1895. évi apr. 9-én 725 sz. a kelt magas rendelete szerint: „A beiratkozási idő után való felvételre a beiratási idő utolsó napjától számított 8 napon belül a késedelem indokolása alapján az igazgatóság adhat engedélyt.“ Ezentul pedig az 1888 sz. a min. rendelet szerint az iskolai bizonyítványt, keresztelő levéllel s az elmaradást igazoló okmányokkal felszerelendő kérvénnyel a szegedi tankerületi kir. fő igazgatósághoz kell folyamodni.

Az 1883. évi XXX. t. cz. 10. §-a szerint az I. osztályba csak oly tanulók vétetnek fel, kik életük 9. évét betöltötték és az elemi iskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzettséggel bírnak.

A keresztelő-levél, illetőleg a hiteles születési bizonyítványt a felvételre nem csak az I. osztályba lépő tanulók kötelesek okvetlenül magukkal hozni, hanem azok is, kik idegen intézetből jelentkeznek a felsőbb osztályok valamelyikébe. — Oly tanuló, ki keresztelő levél, illetőleg születési bizonyítványát 1902. szept. 15-ig be nem nyújtja, az intézet növendékeinek névsorából ki fog töröltetni.

A felvételnél kivétel nélkül minden tanuló mult évi iskola bizonyítványát bemutatni köteles. Továbbá az 1887. évi XXII. t. cz. (védhimlőoltásról) alapján megkivántatik az újra-oltásról szóló bizonyítvány.

Azon tanulók, a kik a polgári iskolából a gymnasiumba akarnak átlépni, kötelesek felvételi vizsgálatot letenni (1883. XXX. t. cz. 12. §.) — E felvételi vizsgálat díjmentes.

A főlvtelre a tanulók szülei egyikével, vagy ezek helyettesével kötelesek megjelenni. — Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak helyben, gyermekök felvételekor más alkalmas helyettest tartoznak bemutatni, kire a házi felügyelet és nevelésre nézve kötelességeiket és jogaikat átruházzák, hogy a helyettes a gondviselésére bízott tanulóval illetőleg az igazgatóság értesítését elfogadhassa.

A főlvteli díj a nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnak 1893. évi június 10-én kelt 58636. sz. a magas rendelete szerint 6 kor. mély összeg alól senki sem menthető fel (1901. sz. min. rendelet); — ezenkívül a főlvtelnél minden tanuló az ifjúsági könyvtár gyarapítására 2 koronát, az évi értesítőre is 2 koronát (1888 sz. min. rendelet), végre a műenékért a 1899 sz. min. rendelet alapján szintén 2 koronát köteles fizetni.

A tandíj 48 korona (1902 sz. min. rendelet, mely négy részletben (legkésőbb október 15-ig, december 1-ig, márczius 15-ig és május 1-ig) lefizetendő. A ki a tandíjat a kitűzött végső határidőre sem fizeti le, a szabályzat szerint az intézetet többé nem látogatja.

A pancsovai állami felső kereskedelmi iskolában

— f. é. Szeptember 1.—4-ig (delelőtt 8—11 óráig) tartatnak beiratások; az ezen beiratásoknál késedelemző tanulókat az első héten belül a késedelemnek szigorú igazolása mellett az igazgató veheti fel; a még később jelentkezők felvételét az igazgatóság utján benyújtott folyamodványra a főigazgató engedheti meg. Megjegyeztetik azonban, hogy azoknak, kik az iskolaév első hónapja után lépnek be az intézetbe, az addig végzett tananyagból sikeres szóbeli vizsgálatot kell kiállaniok.

A javítóvizsgálatok augusztus 31.-ére tűzettek ki.

A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába oly tanulók vétetnek fel, a kik a gymnasium vagy reáliskola vagy polgári iskola 4 alsó osztályát minden tantárgyból (a latin nyelvet eltekintve) nyilvános vagy magánúton sikerrel elvégezték s erről bizonyítványt mutatnak fel.

A felvételnél a tanuló tartozik keresztlevél (születési bizonyítványát) átszolgáltatni. Tizenhét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz.

Minden tanuló a felvételnél tartozik fizetni: felvételi díj fejében: 10 kor., tandíj címén: 40 kor.

Szegénysorsú, de legalább is jó általános előmenetelt igazoló tanuló a tandíj fizetése alól felmenthető. Az ilyen tanulók kötelesek a nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumhoz címzett ebbeli folyamodványaikat osztály- és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve, mindjárt a beiratás alkalmával az iskola igazgatóságánál benyújtani.

A pancsovai állami felső kereskedelmi iskolában a rendes nyelveken (magyar, német, francia) kívül a szerb nyelv is tanítatik; a növendékek városunkban a helyi viszonyoknál fogva a német és szerb nyelvet is gyakorlatilag elsajátíthatják.

Tudomására hozzuk az érdekelte szülőknek, hogy a felső kereskedelmi iskolánál szerzett érettségi bizonyítvány — magasabb tudományos kiképzést követelő pályákat kizárva — minden életpályára kvalifikál, mint bármely középiskola: gymnasium vagy reáliskola; nevezetesen alkalmazást találhatnak a felső kereskedelmi iskolánál érettségi vizsgálatot tett tanulók a rendes kereskedelmi foglalkozási ágon kívül: 1) a pénzügyi szaknál mint központi állampénztári és adóhivatali tisztviselők, köztörvényhatósági pénztárosok, ellenőrök és könyvvezetők. 2) a postaszaknál; gyakoronki, tiszt és főtiszt állásoknál. 3) a kezelési szaknál mint dohány-egyedárúsági, lottóigazgatósági raktári tisztviselők és telekkönyvvezetők. 4.) nyilvános és állami zálogházaknál mint ellenőrök, számtisztek és igazgatók. 5) ha az államszámviteltani vizsgálatot is leteszik, alkalmazhatnak a számviteli szaknál, mint főszámviteli és ellenőrző tisztviselők minden állami, megyei és t. h. városi hivatalnál, pénzügy- és jószágigazgatóságoknál, illetékszábsí és adóhivataloknál.

Továbbképzés céljából átléphetnek a budapesti keleti kereskedelmi akadémiába s rendes hallgatókú beiratkozhatnak a budapesti József műegyetemnél fennálló kereskedelmi iskola szaktanárképzőbe, a vasúti és távirat-tisztképző tanfolyamba, gazdasági akadémiákba, élvezik továbbá a katonaságnál az egyéves önkéntességi jogot s ez uton tisztékké aktiválathatják magukat.

Végül megjegyezzük, hogy az idegen tanulók átlag olcsón találhatnak ellátást a városban és hogy az iskolai szervezet értelmében minden tekintetben szigorú ellenőrzés alatt állanak.

Az igazgatóság.

Az áll. polgári iskola.

1. A jövő — 1904/1905-ik — iskolaévi beiratások a polgári iskolában f. évi szeptember hó 1.—4-ig (delelőtt 8—11-ig) fognak megtartani. Később jelent-

kezők csak kivételesen és a mulasztások kellő igazolása esetén vehetők fel.

2. Azok, kik az iskolaév első hónapja után lépnek be a polgári iskolába, az addig végzett tananyagból vizsgát tartoznak tenni.

3. A polgári iskola első osztályba felvehető: a) kik valamely nyilvánossági joggal felruházott elemi népiskola IV. osztályát sikkerrel elvégezték s ezt bizonyítvánnyal igazolják; b) a magyar nyelvben annyi jártasságot tanúsítanak, hogy a magyar nyelvű előadásokat megérthessék. — Kik a népiskola IV. osztályának bizonyítványa nélkül kívánnak felvételt, a megkivánt kornak igazolásával felvételi vizsgálatot tartoznak tenni a magyar nyelvből, számtanból, földrajzból és rajzból (1890. 23.383.)

4. A gimnáziumból vagy reáliskolából a polgári iskola megfelelő osztályába átlépni óhajtó tanulók az 1889 évi 6364. sz. a kelt miniszter. rendelet határozatai szerint vétetnek fel: nevezetesen; a) a polgári iskolába való átlépésnél a tanulmány folytonosságát nem szakítja meg ama körülmény, hogy a tanuló a latin vagy francia nyelvből megbukot; köteles azonban minden átlépő tanuló vizsgálatot tenni mindazon tantárgyakból, melyeket az előző iskolaévben a gymnasiumban, vagy reáliskolában nem tanult, de a melyek a polg. iskola megfelelő osztályában rendes, illetőleg kötelezett tantárgyakként szerepelnek.

5. Minden tanuló az intézetbe való első felvétele alkalmából keresztlevéllel (születési bizonyítvány), iskolai bizonyítványt és himlőoltási igazolványát köteles bemutatni (1882. XXII. t. cz.)

6. A tanuló a felvételre személyesen, szüleiével vagy azoknak helyettesével köteles megjelenni.

7. A javító-, pótló-, felvételi vizsgálatok f. évi szeptember hó 2 és 3-án fognak megtartani.

8. Beiratási díj fejében 1 kor. 30 fill., tandíj fejében az egész évre 10 kor. értesítőre 2 kor. fizetendő. Tandíjmentességre csak szegénysorsú, de jó magaviseletű és az előző osztályt sikkerrel végzett tanulóknak van kilátása.

Kérvényező csak a tanuló szülője vagy helyettese lehet. Tandíjmentességre a kérvény a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz címzendő s a beiratáskor az igazgatónál nyújtandó be; a folyamodványhoz melléklendő: a) az iskolai bizonyítvány. b) az egy évnél nem régebb szegénységi bizonyítvány.

Tanárok, tanítók, állami tisztviselők a szegénységi bizonyítvány csatolását mellőzhetik. Ez esetben azonban a kérvény 50 kros bélyeggel látandó el.

Az áll. felső leányiskola.

Az áll. felső leányiskolában az illető iskola helyiségében (a r. kath. templom mellett) szept. hó 1—4-én d. e. 8—11 óráig tart a tanulók beiratkozása. Tandíj: 11 kor. 30 fill. Szegény tanulók a tandíj fizetése alól fölmentetnek. A szegénységi bizonyítványok, valamint a tandíjmentesség iránt való kérések a beiratkozáskor nyújtandók be.

Az előadások szept. 5-én kezdődnek.

Pancsova, 1904. augusztus hó 9-én.

Gecser Béla
igazgató.

Az állami elemi népiskolákban:

A beiratások az 1904/1905. tanévre az összes elemi iskolákban a következő napokon tartatnak meg:

A mindennapi iskolában:

Szeptember hó 1-étől 6-áig bezárólag délelőtt 8—11 óráig.

A rendes tanítás szeptember 9-én kezdődik.

Az ismétlő iskolában:

Szeptember hó 21-én és 28-án. A rendes tanítás október hó 5-én kezdődik.

A magán- és javító-vizsgálatok a beiratások napjain délután tartatnak meg.

— Nincs is miről meggyőzni! — örvendett meg Szása. — Tegye ön ezt a gyertyatartót ide mellé a váza mellé. Milyen kár, hogy nincs párja! Milyen kár! No, Isten önnel, doktor ur!

A Szása távozása után, a doktor sokáig nézegette a gyertyatartót, vakarta a füle tövét és, gondolkozott.

— A dolog, tagadhatlan, pompás gondolta magában — és kár eldobni... Itt nem maradhat... Hm... Ez aztán a feladat! Kinek kellene odaajándékozni? Hosszas gondolkodás után eszébe jutott egyik jó barátja, Uchov ügyvéd, a kinek némi perkoltséggal tartozott.

Ez pompás lesz, határozta el a doktor. — Ő mint barátom, nem akar tölem pénzt elfogadni és így igen helyes lesz, ha neki ajándékozom ezen tárgyat... Elviszem hát neki ezt az ördögös figurát! Különben is ő nőlen ember és könnyelmű.

Nem halogatva az ügy elintézését, a doktor felöltözött, elvette a gyertyatartót és elment Uchovhoz.

— Jó napot, pajtás! — mondta otthon találva az ügyvédet. — Dolgom van veled... Eljöttem, pajtás, megköszönni a fáradozásodat... Pénzt nem akarsz elfogadni, fogadd hát el legalább ezt a dolog... pajtásom te... Pompás egy dolog!

Meglátva a dolog, az ügyvéd leírhatlan lelkesedés vett erőt.

— Ez aztán a műtárgy! — kacagta el magát. — Ah, vinné el az ördög, csak is az ördögök gondolnak ki ilyen műtárgyat! Nagyszerű! Elragadó! Hol vetted ezt a gyönyörű dologot?

Kiöntve a lelkesedését, az ügyvéd aggódva az ajtóra tekintett és azt mondta:

— Te csak pajtás vidd el az ajándékokat. Én nem fogadom el...

— Miért? — ijedt meg a doktor.

— Hát azért... Meg szokott itt fordulni az anyám, a kliensek... sőt a cselédségtől is restelném...

— Nem -- nem... Nem utasíthatod vissza, hadonázott a kezével a doktor. — Ez disznóság volna töled! Valóságos műtárgy... menyű élet... kifejezés... Beszélni sem akarok! Megsértesz!

— Ha legalább be volna kenve, vagy fűgefalevélekkel beagatva...

De a doktor még jobban kezdett hadonázni a kezével, kiugrott az Uchov lakásából és örvendve, hogy megszabadult az ajándéktól, hazament... Távozása után az ügyvéd megnézte a gyertyatartót megtagogatta minden oldalról az ujjával és a doktor példájára, sokáig törte a fejét a felett: mit csináljon az ajándékkal?

A dolog gyönyörű, okoskodott — eldobni kár, magánál tartani illetlenség. A legjobb lesz — odaajándékozni valakinek... No hát odaajándékozom ezt a gyertyatartót ma este a híres komikusnak, Saskinnak. A kutya szereti az efajta dolgokat és hozzá ma jutalomjátéka van...

A mint gondolta — úgy lett. Este, a gondosan begöngyölt gyertyatartót átadták Saskin komikusnak. Egész este ostromolták a komikus öltözőjét a férfiak, kik gyönyörködni jöttek az ajándékban, egész idő alatt lelkesült zaj és nevetés uralkodott, mely sokban hasonlított a ló nyerítésre... Ha egyik vagy másik

művésznő jött az ajtó elé és kérdezte: „szabad bemenni? — rögtön hallatszolt a komikus rekedt hangja:

— Nem, nem, anyuskám! Nem vagyok felöltözve

Az előadás után a komikus a vállát vonogatta, a kezével hadonázott és azt mondta:

— No, hová tesztem én ezt az ocsmányságot? Hisz nekem magánháznál van lakásom! Nálam megfordulnak a színésznők! Ez nem fénykép, nem dughatja el az ember a fiókba!

— Ön meg, uram, adja el, tanácsolta a fodrász, mialatt a komikust vetkőztette. Itt lakik a külvárosban egy vén asszony, a ki antique broncockat vásárol... Menjén és kérdezősködjék Szmirnóvné után... Ismeri mindenki...

A komikus szót fogadott... két nap mulva doktor Koselykov a dolgozószobájában ült és homlokára téve az ujját, a gyomorsavak felett elmélkedett. Hirtelen kinyílt az ajtó és a dolgozószobába berepült Smirnov Szása... Mosolygott, ragyogott és egész alakja boldogságot lehel... A kezében valamint tartott újságba gyönyörölve.

— Doktor ur! — kezdte, lihegve. — Képzeld az örömet! Szerencsémre sikerült megszerezniük az ön gyertyatartójának a pártját! A mama olyan boldog... Én egyetlen fia vagyok az anyámnak... ön megmentette az életemet...

És Szása a hálás érzelmektől reszkette, oda tette a doktor elé a gyertyatartót. A doktor felnyitotta a száját, mondani akart valamit, de nem mondott semmit; a szél megnitította a nyelvét.

A beiratások szigorúan a körzetek szerinti összeírás szerint történnek. Csak kivételes és indokolt esetben engedtetik meg egyik körzetből a másik körzet iskolájába való beiratkozás, ez is csak akkor, ha az illető körzetbeli tanulók beiratkozása után a létszám megengedi.

A körzetek a következők:

I. Belváros: a Stancsich-utca felső része a Jenő herceg-utcaig, a Jenő herceg-utca belső része és a Corvin-utczától Zrinyi-utca belső oldala és a Czrepajai-ut belső oldaláig terjedő városrész.

II. Alsóváros: a belvárosi körzettel lefelé alsó városrész a bavanistai-úttal együtt.

III. Felsőváros: A belvárosi körzettel felfelé eső városrész.

Tandij és beiratási díj 4 kor. 80 fill. Szegények a tandij fizetése alól felmentetnek. Az idén nem kell a várostól szegénységi bizonyítványt kérni, elegendő a szegénységet az iskola igazgatójánál bejelenteni.

A tanulói gyermekek azon körzet iskolájába iratkoznak, mely iskola hozzájuk közelebb fekszik.

Pancsován, 1904. évi augusztus hó 15-én.

A áll. isk. gondnokság.

Az áll. iparos és kereskedő tanonciskolában.

Az áll. iparos-és kereskedő tanonciskolában a beiratások szept. 1. 2. 3. 5. 6. 7. 9-én 5—7-ig tartanak meg. Tandij: az iparos-tanonciskolában 4 K. a kereskedő-tanonciskolában 8 K. Ezt, valamint születési és iskolai bizonyítványát mindenki magával tartozik. Az előadások az iparos-tanonciskolában szeptember 12-én és 13-án, a kereskedő-tanonciskolában szeptember 12-én kezdődnek, és pedig: az iparos-tanonciskola előkészítő I. A. B. II. I. A. és I. B. osztályába járó tanulónak szept. 12-én, az előkészítő III. és IV. valamint a rendes II. és III. osztályba járó tanulóknak szept. 13-án kezdődik a tanítás.

Gecser Béla.
igazgató.

H I R E K.

Személyi hír. Városunk főispánja, bajsai Zákó Milán szerdán este visszaérkezett üdülő utjáról.

Szabadságon. Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester szerdán kezdte meg szabadságát és családjával elutazott. Helyettese Szabó János városi főjegyző. — Pavlovitsz Ábrahám törvényszéki bíró hat heti szabadságra ment.

Lapunk felelős szerkesztője. Feymann Gyula e héten visszaérkezett és átvette lapunk és ügyvédi irodája vezetését.

Felfüggesztett munkaszünet. A kereskedelmiügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, a mely szerint f. hó 21-én a munkaszünetet, tekintettel arra, hogy Szent István napján ugy is törvényes munkaszünet van, felfüggeszti és így reggel 6-tól 12-ig és este 6 óráig szabad a munka.

Jóváhagyott alapszabályok. A pancsovai gazdasági egyesület alapszabályait a miniszter jóváhagyta azzal, hogy az egyesület köteles a város közönségének működéséről évenként kimerítő jelentést tenni.

Feloldott közgyűlési határozat. Az áprilisi közgyűlés elhatározta, hogy a „bécsi biztosító társaság” képviseletét elvállalja. A belügyminiszter a közbetevett felelősség folytán feloldotta ezen közgyűlési határozatot, mert szerinte a városi hatóság hivatásával és rendeltetésével összeférhetetlen, hogy az egy nyereszkes alapított magánvállalat számára ügyletek szerzésével foglalkozzék és hogy a város egy magánvállalat szolgálatába bocsássa nevét és azt versenyképesebbé tegye a többi vállalatokkal szemben.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a pancsovai áll. felső leányiskolánál az 1904/5. tanévre a kézimunka tanítással L a m b r e c h t Péterné okleveles kézimunkatanítónőt bízta meg.

A bor és hús-fogyasztási adó megváltása tárgyában az egyezkedési tárgyalás csütörtökön volt a városháza nagytermében. A város képviselőjében Szabó János főjegyző polgármester helyettes, Bogdánov János előadó tanácsnok, dr. Karattur Arthur városi tiszü főjegyző, Graf János Pál és Nikolic Miklós, a m. kir. pénzügyigazgatóság részéről Tana Sámuel pénzügyi titkár volt jelen. A kincstár képviselője 74.000 koronát, tehát az eddigi megváltási összegnél 8000 koronával többet igényelt; a város képviselői az egész délelőtti ót kitöltő tanácskozás után az eddigi 66.000 koronát (44.000 kor. bor- és 22.000 kor. hús-fogyasztás után) ajánlotta fel.

A város szervezési szabályrendeletét a belügyminiszter nem hagyta jóvá, illetve pótlás végett visszavonta. Különösen kívánja, hogy a városi adóhivatali és pénztári kezelés is felvéssék a szabályrendeletbe. A pótlás végett visszaérkezett szabályrendelet egy évtized munkásságának nem sikerült a gyümölcse. Valószínű, hogy a pótlás is a bizottságok tömkelegében megfelelő időben fog megtörténni.

Takarmánykivitel tilalom. A hivatalos lap csütörtöki számában jelent meg a takarmányanyagok kivitelének megtiltása tárgyában kiadott rendelet. E szerint a minisztertanács elhatározása alapján az érdekelt osztrák miniszteriumokkal egyetértőleg a melasz (szörplé), tengeri, zab, lólab, csillagfűrt, búkány, burgonya, mindennemű friss és szárított takarmányfűvek (mint széna, here stb), szalma, szecska, polyva, korpá, malatácsira, olajpogácsa, moslék, törköly és répaszeletek kivitele a magyar osztrák vámterület összes határain megtiltatik. A tilalom azonnal életbe lép, de a fent elősorolt takarmányokból azok a küldemények, amelyek 1904 évi aug. 12-ike előtti adatok felvételén vagy hajón külföldre való szállítás végett, még elszállíthatók.

A város szegényeinek. A 46. gy. ezred itt állomásozó zászlóaljának tisztikara az ezred zenekara által rendezett hangverseny jövedelmét, 154 koronát a város szegényei részére a tanácshoz küldte.

Kiállítási sorsjáték. A jövő évi pancsovai kiállítás alkalmával rendezendő sorsjátékot a pénzügyminiszter engedélyezte. Lesz 80.000 sorsjegy, darabja 50 fillér.

Uj kivándorlási felügyelő. A m. kir. belügyminiszter Vertán Péter temesvári anyakönyvi felügyelőt eddigi teendői alól való fölmentésével egyidejűleg az 1904. IV. t. cz. (Kivándorlási felügyelet) ellenőrzésével bízta meg. Temesvár székhellyel, Temes, Arad, Torontál, Bacsbodrog, Csanád, Csongrád és Krassószörény vármegyék, valamint Temesvár, Arad, Szabadka, Baja, Versec, Pancsova, Ujvidék, Szeged és Hódmezővásárhely városok területére. Az új kivándorlási felügyelő augusztus 10-én kezd meg működését.

Elhanyagolt piac. Városunk közegészségügyének egyik mostoha gyereke a piaci ügy, illetve az ott elárúsításra kerülő élelmiszerek és gyümölcs megvizsgálása. Más városokban az orvosi jelentésekből mindenütt kitűnik, hogy az élelmiszerek, gyümölcs, tej, vaj, hus és sütemények hányszor és milyen eredménytel vizsgáltattak meg. Nálunk, bár közigazgatási bizottsági határozat van reá, ilyen csekélységgel nem törődnek az egészségügynek hivatott örei. Pedig városunk már eléggé hírhedt hosszan tartó és sok áldozatot követelő járványos betegségeiről. Kivánatos volna, mostan minden ellenőrzési és elővigyázati rendszabály pontos fogantatva vétele, mert mindenünnen lesújtó hírek érkeznek. Ilyen forróságban különösen az eretlen vagy romlott gyümölcs nagy bajokat okozhat. Nálunk pedig nemcsak minden utcásarkon, de még a gyümölcs piaczon is termédek az elkobozni való gyümölcs. Kérünk tehát előzetes intézkedést, mert a multban tapasztaltuk, hogy a járványok megszüntetésére nem elegendő a gyászmeneteket a Gromon utca bizonyos részéből kitiltani.

A várya várt eső, melyre a kiégett föld és a természet minden teremtménye már hetek óta hiába sovárog pnteken este végre valahára megeredt. Csak az a kár, hogy rövid ideig tartott és alig áztatta át a nagy port. De minden kezdet nehéz, reméljük hát hogy az ég csatornáit minél előbb bősegebb áldást hullatnak.

Kiállítási ülés. A kiállítás mezőgazdasági albizottsága ma d. e. 10 órakor ülést tart a városháza nagytermében.

Öngyilkos aggyastyán. Jakovlyev Tana felsővárosi 67 éves gazda a mult hétfőn háza padlásán felakasztotta magát. Mire a házbeliék észrevették már halva volt. Gyógyíthatlan betegsége vitte a sirja szélén álló öreg embert végzetes tetteire.

Tűzfészek. Pancsován még mindig van 122 olyan épület, mely náddal, zsuppal vagy zsindelelyel van fedve. A rendőrkapitányság ezen tűzfészekről jelentést tett a városi tanácsnak.

A helyi hajó a Temesben bekövetkezett alacsony vizállás miatt további intézkedésig a dunai elővesztéglőnél köt ki, illetve onnan indul a rendes időben.

Halasztás az adófizetésre. A törvényen kívüli állapotokból származó adóhátralékok részletfizetésére a m. kir. pénzügyminiszter — tudvalevőleg — engedélyt adott, azzal a megszorítással, hogy az engedélyezés iránti kérvények folyó évi szeptember hó 1-ig adandók be a kir. pénzügyigazgatósághoz. Tekintve, hogy ezen határidőn túl csak rendkívüli körülmények teszik indokolttá a részletfizetési kedvezmény megadását, amelyet a m. kir. pénzügyminiszter már magának tartott fenn, figyelmeztetjük az érdekelteket, akik a részletfizetést nem kérelmezték, hogy az engedélyezés iránti kérelmüket a kir. pénzügyigazgatóságnál még folyó évi augusztus hóban saját, érdeklükben előterjessék.

Hirdetések.

Két elegáns lakás

egy 6 szobás, és egy 3 szobás, mind a kettő fürdő vízvezetékekkel ellátva,

a Sztarcsovai út és Sztancsich-utca sarkán újonnan épült házban,

f. é. szeptember hó 1-ére kiadó.

Ezen házban egy modern, tágas

sarki bolthelyiség

(gép raktár részére különben alkalmas) és egy

kisebb bolthelyiség

Szeptember hó 1-ére szintén kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál délben 12—1 óra közt

Balgács L.

kőművesmester és téglagyáros.

Királyutca 117. sz.

Értesítés.

A közeledő eczet-idény alkalmából van szerencsém szolgálataimat a t. közönség emlékeztetébe idézni s legjobb minőségű

valódi eczet-esszencia

gyártmányomat, mely teljesen megbízhatóan használható uborka és paprika besavanyítására, lehető olcsó árban ajánlani.

Ez alkalommal tisztelettel tudatom n. érd. vevőimnek hogy a közvetítő kereskedők kik az eczet eladásával foglalkoznak, az úgynevezett koncentrált eczetsavat (**faeczetet**) hozzák használat végett forgalomba.

Ezen említett **faeczet** forgalombahozása tárgyában a magas m. kir. Belügyminiszteriumnak egy rendelete van hatályban, mely nyomadékosan figyelmeztet ezen eczetnek az **egészségre könnyen ártalmassá** válható hatására.

Valódi eczet-esszencia és eczet szigoruan pontos kiszolgálását biztosítva maradok kiváló tisztelettel

Lövinger Lázár,

I. Pancsovai, egyedül fennálló eczet-esszencia gyára.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERKULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogrú morzsolók.

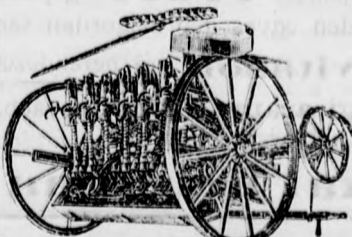
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrölők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, legújabb szerkezetű szabad üm-működő „SYPHONIA” fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tolmács valamint a vértetű kiirtására: szőlő ekék.

A legjobb Vetőgépek

Mayfarth Ph. és Társa

„AGRICOLA” (toióvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző mennyiség számára váltokerekek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által önmek ki. A lehető legnagyobb munka idő- és pénz megtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, széna-forgatók, széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostak, trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

10-4

gazdasági gépgyárak, vasöntödék és akagyárak

XXXXXXXXXXXX Bécs, II 1 Taborstrasse 71. XXXXXXXXXXXXXXX

Külföldre több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon. Képviselek és viszont elárúsító kerestetnek.

Nemesvérű fajkutya

kölykök

(Bernáthegyik) **6 hetesek**

kaphatók

3-3

Theodorovics S. gyógyszerésznél, Oppova.

14792. szám,
1904. t. kvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tlkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Feymann Gyula pancsovai lakos javára 95 kor. 90 fill. tőke, ennek 1890 évi október hó 1 napjától járó 6% kamata 41 kor. 16 fill. eddigi 13 kor. 70 fill. jelenlegi s a még felfüggesztendő költség kielégítése végett az 1881: 60 t.-cz 144 §-a alapján 146 §. s 156 §-a értelmében Vaszília Pavel adós, Vaszília Marta társtulajdonos, valamint Togyer Márkó és Éva jelzálog tulajdonosok ozorai lakosok ellen a pancsovai kir. tszék területen lévő antalfalvai járáshoz tartozó Ozora községben és az ozorai 3954 sz. tlkvb. foglalt: 1.) hrsz. nélküli 50 [ ]-ól kertesre 12 kor. 2.) hrsz. nélküli 100 [ ]-ól kertesre 24 kor. az ozorai 2555 sz. tlkvb. foglalt 3.) 8 hrsz. 1800 h. II. oszt. szántóra 462 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora községében 1904. évi október hó 21 napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tlkvi hivatalban mint Ozora községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 1 kor. 20 fill. 2 kor. 40 fill. 46 kor. 20 fill. készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: 60 t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1904. évi augusztus hó 3-án

Ats-Nagy,
k. t. albiró.

Minden gyógyszerárban kapható.
A háznál és utazáson nélkülözhetetlen szer

Thierry A. gyógyszerész Balzsamja

általánosan elismerve és méltatva.

Legjobb hatással rossz emésztésnél s ennek mellék következményeinél, mint: felbőfésnél, gyomorégésnél, székszorulásnál, savképződésnél, teltség érzésnél, gyomorgörsnél, étvágyhiány, harut, gyulladásknál, gyengeségénél, felfu-vódásnál stb. stb.

Hatása györes-és fájdalomcsillapító köhögéscsillapító, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb küldés posta útján 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 kor., díjmen-60 kis vagy 30 nagy üveg 15 kor. díjmentesen, netto.

Kicsinybeni eladás mellett a raktárakban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1 duplaüveg 60 fillér.

Allein echter Balsam
des der Schutzengel-Apothek
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ügyeljünk az egyedüli, forgalomra engedélyezett „Ich dien allein echt“ felíratú zöldszínű apácza védjegyre.

Ezen készítmény utánzása és forgalomba hozatala, úgyszintén ismételdása más, törvényesen meg nem engedett, tehát forgalomba hozatalra nem jogosított balzsamoknak büntetőtörvényileg sújtatik.

Thierry A. gyógyszerész (százlevelű rózsza)

Centifolia-kenőcs

fájdalomcsillapító, puhító, oldó, szívó, gyógyító hatású, stb. Legkisebb postai küldés 2 tégely, tégelyenként K. 3.60. A raktárakban, kicsinybeni eladásnál tégelyenként K. 1.20. Központi raktár Budapest Török J. és Dr. Egger Leo és J. gyógyszerárakban, továbbá Vértesszőlős gyógyszerésznél Lugoson. Direkt rendelésnél „An die Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn“ címzés használandó.

Ha az összeg előre beküldetik, egy nappal előbb eszközölhető a küldés, mint utánvét mellett, s az utánvételezési pótdíj is elesik, miért is ajánlatos az összeget előre beküldeni s az utalvány szelvényén a megrendelést eszközölni, a lakcímnél pontos feltüntetésével.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomorbajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlfűró vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen ételmód által maguknak gyomorbajt, mint:

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

szerecsenek, ezennel egy jó háziszor ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hossza során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és élénkíti az emésztő szervezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még esirájában elfojtható minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybort idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: fűfűzés, felbőfés, gyomorégés, felfuadás, emelgés hiányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen leve-en jelentkeznek, nehányzszori ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kólikafájdalom, szívdobogás, álmatlanság, valamint vérszorulás a májban, lépben és kapuérrendszerben (Hämorrhoidál-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arczzsin, vérhiány, erőt-

lenség legtöbbnyire a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjszakkal lassan elcsatnyulnak és sirla szállnak. A növénybor az elgyengült életerőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcsere, siettet a vérképződést, csillapítja a felzgatott idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható üvegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárakban, továbbá, Homolitz, Bresztovác, Belgrad, Zimony, Batajnica, Uj-Pázu, Ó-Pázu, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva Újfalu, Román-Petre Károlyfalva, Alibánár, Dolva, Mramorák, Bavaniste, Temes Kubin, Szeudró, Pozsarevác, Aleksandroevác, Palánka, Parezány, Arangjelovác, Mb. Valjevo, Obrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovicza, Laearak, Ruma, Ireg, India, Uj-Karlóca, Slankamen Titel, Perlasz, Parkasd, Tor-Sziget, Ozora, Tor-Vásárhely, Dobrieza, Kevi-Szőllős, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vraesevác, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, Ó-Moldova, Uj-Moldova, Petrovác, Svilajnac, Kragujevác, Grn. Mila-novác, Reska, Loznicza, Janja, Bielina, Erdvik, Cserevác, Ó-Puttak, Karlóca, F-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Verseez stb. gyógyszerárakban, valamint Magyarország és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárakban.

Azonkívül a pancsovai gyógyszerár átküld 3 és több üveg növénybort eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Ullrich Hubert-féle növénybor.

FŐRAKTÁR Pancsova részére RADA FRIGYES gyógyszerárában az „Angyalhoz“.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Képek gyári áron adatnak el, úgyszintén más árú is, melyeket raktáramból kiséleztek.

Felhívás

Pancsovai és Vidéki vevőközönségemhez!

Tudomására adom tisztelt vevőimnek, hogy a helyben 16 év óta fennálló üzletemet jelentékenyen megnagyobbítottam s raktáramat különféle újdonságok bevezetésével bővíttem. Miután mindig nagy mennyiségben, készpénzfizetés mellett vásárolok, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy árúimat **oly áron adhatom el**, mint azokat némely versenyzőlet maga vásárolja.

Képviselem továbbá különféle gyártmányoknak **egyedüli elárúsítását** Pancsova és vidéke részére, mely árúczikket kizárólag csak nálam kaphatók, és pedig:

a szandriki ezüst és chinaezüst gyár árú fehér fémalappal, a hanai úri és női óraláncok

14 karátos aranyból, a legtartósabb szinezettel és modern alakkal, a

szent-gotthárdi óragyár órai, svájci órák, Glashütte, Bilodes, Omega, Longoin-Cronometerek aranyból, ezüstből és aczélból, stb

KERÉKPÁROK:

Dürkopp Diana, Puch Styria, Naumann Germania, Meteor, 120 koronától fölfelé. Miután úgy a **KERÉKPÁROK** mint **VARRÓGÉPEK** eladásánál **nagy visszaélések** történnek, s a vevőknek a **valódi gyártmányok helyett hamisak** adatnak el: venni szándékozók ne mulasszák el kerékpár vagy varrógép vétele előtt **gazdagon felszerelt raktáramat** megtekinteni, hogy a valódi és a hamisított gyártmányok közt a különbséget felismerhessék.

Egyedüli kizárólagos elárúsítóhelye a zajtalanul járó

Adria, Monopol, Ringschiff varrógépeknek, Dürkopp, Seidel és Naumann gyáraiból, továbbá a jól ismert **PFAFF**-gépeknek és más elsőrangú gyártmányoknak, 60 koronától fölfelé. — Minden egyes gép szigorúan szolid s **jótállás mellett** adatik el.

Javitások jól berendezett műhelyemben pontosan és a legjobban végeztenek

Régi arany és ezüst, továbbá **drágakövek** legmagasabb árak mellett megvétetnek, esetleg új árúkkal becsereítetnek.

Optikai árúknban csupán elsőosztályú **hegyikristály** szemüvegeket tartok raktáron. Jó szemüveg 1 koronától fölfelé.

Midőn a nagyérdemű közönség figyelmét **különféle újdonságaimra** felhívom, kérem szives pártfogását. Kiváló tisztelettel

Telefon-szám: 85.

FISCHER MIKSA.

Régi arany, ezüst és drágakövek a legmagasabb árak mellett megvétetnek esetleg új árúkkal becsereítetnek.

Nyomt. Wittigslager C.-nál Pancsován.